

MANIFEST SOBRE EL DEBAT ENTORN AL VEL INTEGRAL

Xarxa Catalana d'Entitats de Diàleg Interreligiós

La composició de les nostres societats és diversa i en conseqüència això planteja nous reptes i, per tant, cal gestionar aquesta diferència en l'espai públic. És fonamental el respecte a la diversitat cultural, religiosa i d'opcions de vida així com garantir la igualtat i dignitat de les persones que hi conviuen. Aquest equilibri entre el reconeixement de la diferència i de la igualtat és el que afavorirà la creació d'una societat diversa i cohesionada. Fomentar el diàleg entre cultures, creences i conviccions permetrà construir una sola societat diversa i plural i no una multiplicació de societats fragmentades en un mateix espai.

Les tradicions religioses són una expressió, entre d'altres, d'aquesta diversitat que caracteritza les nostres societats. La seva gestió exigeix la concreció d'una laïcitat que garanteixi la llibertat d'expressió en els diferents àmbits d'interacció (escola, treball, barri, etc.) amb l'únic límit de la protecció del dret dels altres a l'exercici de les llibertats públiques i drets fonamentals. En aquest sentit, cal vetllar que cap relativisme cultural encobreixi desigualtats, especialment dels grups i individus més vulnerables.

El naixement dels drets humans va ser impulsat amb aquesta voluntat de protegir als grups i persones amb més risc de patir discriminació, però també va néixer amb la confiança del diàleg entre grups.

En aquest sentit, en relació al debat actual del vel integral volem manifestar el següent:

1. **La definició i implementació de qualsevol mesura relativa a l'ús del vel integral ha d'estar adreçada a garantir la llibertat de la persona i afavorir la seva participació en igualtat.** En el debat sobre aquestes mesures cal tenir en compte una anàlisi rigorosa de la pràctica del vel integral, del seu ús, del seu significat i els seus efectes sobre la relacionabilitat.
2. Per tal de construir una societat cohesionada, i per tant en la regulació de l'espai públic, **és important buscar el consens i recollir totes les veus, especialment les dels grups més vulnerables que en aquest cas són les dones.** En la presa de decisions s'ha de donar protagonisme als col·lectius afectats per la mesura a emprendre. En conseqüència, en aquest debat, **les musulmanes** primerament i els musulmans, en general, han de ser protagonistes.
3. **La dignitat humana ha d'estar lligada a la garantia de la llibertat d'elecció i a protegir a les persones de coaccions.** Davant situacions de risc de violència de gènere, o de qualsevol altre atac a la dignitat personal o a la relacionabilitat, cal una anàlisi individualitzada dels diferents casos per tal de protegir a les possibles víctimes (independentment de la cultura, tradició religiosa, etc.). Això és possible fer-ho amb la ja existent llei contra la violència masclista. Com es va actuar en el cas d'una dona tancada a Bellpuig d'Urgell.
 - a. *En el cas de dones que pateixin la violència i, en aquesta situació, se'ls imposi el vel integral, cal atendre-les amb els mecanismes previstos en la legislació contra la violència masclista.*
 - b. *Per al conjunt de dones, creiem que l'exercici dels seus drets és més efectiu si es realitzen accions d'acollida i de participació que afavoreixin el seu accés als espais públics (com per exemple de l'escola dels fills, de processos de formació, etc.) més que no pas sancions que les allunyin.*
 - c. *En qualsevol cas, cal donar eines a les dones per ser elles també protagonistes de l'emancipació.*
 - d. *En aquest sentit és important poder escoltar la veu de les dones musulmanes que puguin, des del discurs del dret de la dona, reivindicar cada vegada més la seva autonomia i la desaparició de qualsevol forma de coacció en la seva pròpia pràctica religiosa, i vetllar perquè es*

compleixi la llei i, si fa falta, promoure canvis en la normativa que sancionin la imposició del vel integral, no pas el seu ús.

4. **Una prohibició generalitzada no afavorirà la defensa dels drets de la dona** sinó que creiem que, fins i tot en el cas que es consideri legítim algun tipus de regulació, cal abans exhaurir les vies basades en la mediació, el diàleg, el coneixement mutu i la promoció dels drets i l'autonomia de les dones i els col·lectius que mantenen aquesta pràctica.
5. **Rebutgem els debats promoguts des de l'interès electoralista immediat, basats en el desconeixement i les pors a la diferència, als** que considerem irresponsables i que, lluny d'aconseguir el propòsit de la convivència, no fan més que incrementar el racisme, la fractura social i la islamofòbia.
6. **Aquest debat, tal i com s'ha produït, pot generar efectes contraris a les intencions manifestades.** En aquest sentit, els efectes d'aquesta regulació podrien ser:
 - a. *Intensificar les situacions d'exclusió i tancament a l'espai privat d'aquelles dones que porten el vel integral.* Invisibilitza situacions d'imposició en l'espai públic enlloc de resoldre-les.
 - b. Les persones musulmanes són un col·lectiu d'una gran heterogeneïtat, però aquest debat pot *incrementar una percepció d'hostilitat, afavorida per les dificultats econòmiques i socials que travessa el col·lectiu, i donar ales als defensors del replegament identitari davant la majoria democràtica, així com pot distanciar la majoria de la societat d'aquest col·lectiu majoritari en la comunitat musulmana.* És un debat que polaritza identitats.
 - c. Fruit de la percepció d'hostilitat, *poden multiplicar-se les expressions simbòliques de diferenciació respecte la majoria.*
 - d. *Dificultar la cohesió social i el diàleg intercultural i interreligiós.*
7. I com a darrer punt pensem que **no es pot acceptar cap mesura que**, prenent donar resposta a qualsevol acció en la que es presumeixi l'existència de violència de gènere, **penalitzï la víctima i no a l'agressor.** Prohibir a dones que utilitzen el vel integral entrar en recintes com escoles, ajuntaments o mercats entre d'altres (tots espais municipals), o qualsevol altre mesura que penalitzi a

les dones que fan us de la burka o el nikab, fa recaure la penalització en les dones, fent-les víctimes d'una injusta exclusió autoritzada, a més, de manera legal, per diferents administracions públiques.

Per tot això demanem **un debat responsable on es reculli la veu dels grups afectats com en aquest cas el de les dones musulmanes**, per tal de prendre decisions i que qualsevol debat o mesura al respecte sigui adreçada a la garantia de la llibertat i la dignitat de la persona.

Entitats membres de la Xarxa Catalana que han signat el manifest

- Associació d'Amics de la UNESCO de Lleida
- Associació UNESCO per al Diàleg Interreligiós
- Amities Interreligieuses du Roussillon
- Centre Ecumènic de Catalunya
- Centre d'Estudi de les Tradicions Religioses (CETR)
- Grup de Diàleg interreligiós del Centre Ecumènic de Sabadell
- Grup de Diàleg Interreligiós de Tarragona
- Grup de Diàleg Interreligiós del Raval
- Grup de Diàleg Interreligiós Monàstic (DIM)
- Associació Colomenca pel Diàleg Interreligiós de Sta. Coloma de Gramanet
- Mesa Interreligiosa de Alicante
- Grup de Diàleg Interreligiós d'Andorra
- Grupo de Diálogo Interreligioso de la Càtedra de las Tres Religiones
- Grup de Diàleg Interreligiós Contemplatiu (DIM)
- Grup de Diàleg Interreligiós de CREA, de la Universitat de Barcelona
- Grup de Diàleg interreligiós de Manresa
- Vivarium Gerisena (Girona)
- Grup de Diàleg Interreligiós de Mallorca

Barcelona, 20 de juliol de 2010